

Tận dụng cơ hội từ EVFTA: Đẩy mạnh cải cách hành chính, nâng cao năng lực cạnh tranh

09:31 06/08/2020

Để tận dụng được tối đa những cơ hội mà Hiệp định EVFTA mang lại, cần tích cực xóa bỏ những rào cản đối với hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp thông qua việc đẩy mạnh hơn nữa công tác cải cách hành chính, đồng thời nâng cao năng lực cạnh tranh...

Đó là những giải pháp quan trọng được Bộ trưởng Bộ Công Thương Trần Tuấn Anh đưa ra tại Hội nghị trực tuyến về “Triển khai kế hoạch thực hiện Hiệp định Thương mại tự do Việt Nam - Liên minh châu Âu (EVFTA)”.

Kế hoạch thực thi Hiệp định EVFTA của Chính phủ tập trung vào 5 nhóm công việc lớn bao gồm: Công tác tuyên truyền, phổ biến thông tin về Hiệp định EVFTA và thị trường của các nước EU; Công tác xây dựng pháp luật, thể chế; Các biện pháp nâng cao năng lực cạnh tranh và phát triển nguồn nhân lực; Chủ trương và chính sách đối với tổ chức công đoàn và các tổ chức của người lao động tại cơ sở doanh nghiệp; Chính sách an sinh xã hội, bảo vệ môi trường và phát triển bền vững.

Ảnh minh họa

Mỗi nhóm công việc này được xây dựng với những nội dung, hành động cụ thể mang tính chiến lược nhằm khắc phục những điểm còn tồn tại trong việc thực thi một số FTA trước đây, trong đó có Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP). Kinh nghiệm thực thi Hiệp định CPTPP trong hơn 1 năm qua cũng cho chúng ta thấy rằng kế hoạch thực hiện Hiệp định của Chính phủ, các bộ ngành và địa phương càng được ban hành sớm với những hoạt động hết sức cụ thể, đúng trọng tâm, trọng điểm thì Hiệp định sẽ thực sự đi vào cuộc sống càng nhanh và hiệu quả.

Theo đó, trong thời gian qua, thực hiện ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ, Bộ Công Thương đã và đang tích cực đôn đốc, phối hợp với các Bộ, ngành, địa phương để làm sao có thể triển khai ngay và hiệu quả các nhóm công việc này.

Bộ Công Thương đã được Chính phủ giao làm cơ quan đầu mối điều phối việc triển khai Hiệp định CPTPP, và giờ là Hiệp định EVFTA. Trên cơ sở 6 nội dung lớn mà Thủ tướng Chính phủ đã nêu, từ góc độ, chức năng quản lý của mình, Bộ Công Thương kiến nghị các giải pháp cụ thể sau:

Thứ nhất là công tác tuyên truyền, phổ biến về hội nhập kinh tế quốc tế nói chung và Hiệp định EVFTA nói riêng. Mặc dù trong thời gian chúng ta đã làm

khá mạnh, quyết liệt và đã đạt được một số kết quả tích cực. Tuy nhiên, cũng cần nhìn nhận thẳng thắn rằng chúng ta có thể làm tốt hơn và kết quả thu được có thể tích cực hơn nữa để làm sao các doanh nghiệp, các cơ quan quản lý và người dân hiểu đúng, hiểu đủ và hiểu rõ về các nội dung của các FTA nói chung và EVFTA nói riêng.

Do vậy, trong thời gian tới, chúng ta cần đẩy mạnh hơn nữa công tác này theo hướng đa dạng hóa về hình thức tuyên truyền và chuyên môn hóa về nội dung, hướng tới từng đối tượng cụ thể và đặc biệt cần xây dựng và nâng cao năng lực cho đội ngũ giảng viên, chuyên gia có kiến thức sâu về các FTA và EVFTA. Có như vậy, chúng ta mới có thể quán triệt và thống nhất cao về nhận thức trong việc thực thi đầy đủ và hiệu quả các cam kết của Hiệp định.

Thứ hai, để giúp các doanh nghiệp tận dụng được tối đa những cơ hội mà Hiệp định mang lại, chúng ta cần tích cực xóa bỏ những rào cản đối với hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp thông qua việc đẩy mạnh hơn nữa công tác cải cách hành chính, ban hành chính sách với phương châm tạo thuận lợi tối đa cho doanh nghiệp, minh bạch và bảo đảm công bằng, không có sự phân biệt đối xử giữa các thành phần kinh tế.

Điều quan trọng là chúng ta cần thay đổi tư duy trong việc xây dựng chính sách từ cả ở cấp trung ương và địa phương, đó là lấy doanh nghiệp làm trọng tâm và lấy chuẩn mực quốc tế làm thước đo. Có như vậy, những chính sách được ban hành mới thực sự đi vào cuộc sống và giúp doanh nghiệp hoạt động sản xuất kinh doanh được tốt hơn.

Thứ ba là việc nâng cao năng lực cạnh tranh. Đây không phải là vấn đề mới. Đây là thực trạng và bài toán hóc búa mà chúng ta đã nhận thấy và gặp phải từ rất lâu rồi. Tuy vậy, với việc tham gia các FTA thế hệ mới với những cam kết cao về mở cửa thị trường trong lĩnh vực hàng hóa và dịch vụ, chúng ta cần phải nhanh chóng có những giải pháp hết sức cụ thể và thiết thực. Đối với những lĩnh vực sản xuất công nghiệp, tôi cho rằng chúng ta thực sự cần phải tiếp tục khuyến khích, đầu tư nhiều hơn vào việc phát triển ngành công nghiệp phụ trợ để giải tỏa những nút gẽn về nguồn nguyên liệu đầu vào.

Đồng thời, chúng ta cũng cần có những hỗ trợ thiết thực và hiệu quả hơn cho doanh nghiệp trong việc quảng bá, xúc tiến thương mại đối với sản phẩm đầu ra. Có như vậy, chúng ta mới có thể xây dựng và củng cố các ngành sản xuất đủ năng lực để cạnh tranh được với các sản phẩm nhập khẩu, từ đó đứng vững trên sân nhà và từng bước thâm nhập sâu hơn vào thị trường quốc tế.

Thứ tư, những FTA thế hệ mới như CPTPP hay EVFTA luôn có những cam kết cao về phát triển bền vững, cụ thể là gắn việc phát triển sản xuất và thương mại với các yêu cầu về bảo vệ môi trường. Theo đó, các sản phẩm xuất khẩu, đặc biệt là những mặt hàng có nguồn gốc, đầu vào từ tự nhiên như thủy sản hay sản phẩm gỗ cần phải đáp ứng được các quy định về truy xuất nguồn gốc, cụ thể là các sản phẩm đó có được đánh bắt và khai thác một cách hợp pháp hay không. Chính vì vậy, chúng ta, một mặt, cần có những biện pháp nâng cao nhận thức của người nông dân và doanh nghiệp sản xuất, nhưng mặt khác cũng cần có những giải pháp, chế tài cụ thể đối với những hành vi vi phạm các quy định về đánh bắt và khai thác nguồn tài nguyên trái phép.

Thứ năm là vấn đề về phát triển cơ sở hạ tầng phục vụ cho sản xuất và kinh doanh. Nhận thức được tầm quan trọng của vấn đề này, trong thời gian qua, Chính phủ đã có những giải pháp rất cơ bản và mạnh mẽ để phát triển cơ sở hạ tầng trong nước nhằm thu hút đầu tư nước ngoài và đáp ứng được tốt hơn nhu cầu của nền kinh tế. Bản thân các nhà đầu tư và doanh nghiệp châu Âu cũng rất có thể mạnh trong những ngành như logistics, viễn thông, giao thông...

Do vậy, một mặt Hiệp định EVFTA sẽ tạo cơ hội rộng mở cho các doanh nghiệp châu Âu vào đầu tư tại những lĩnh vực này ở Việt Nam. Mặt khác, với sự tham gia của doanh nghiệp châu Âu thì đây cũng là cơ hội để cơ sở hạ tầng của Việt Nam được phát triển, cải thiện hơn nữa, từ đó đáp ứng và phục vụ tốt hơn cho hoạt động sản xuất và kinh doanh của cả nền kinh tế nói chung.

Cuối cùng, chúng ta cần quán triệt nhận thức đúng đắn rằng, cũng như các FTA khác, Hiệp định EVFTA được xây dựng trên nguyên tắc có đi có lại và cân bằng về lợi ích của cả hai bên. EU xóa bỏ thuế quan cho hàng hóa của chúng ta có cơ hội lớn hơn trong việc xuất khẩu sang thị trường EU thì ngược lại chúng ta cũng phải có nghĩa vụ mở cửa thị trường của mình cho hàng hóa của châu Âu. Vấn đề ở đây là bên cạnh việc trang bị năng lực cạnh tranh cho hàng hóa trong nước, chúng ta cần phải tạo ra một môi trường cạnh bình đẳng, lành mạnh cho hàng hóa của cả hai bên.

Điểm đáng lưu ý là EU có cơ cấu xuất nhập khẩu hàng hóa mang tính bổ trợ với Việt Nam và do vậy không trực tiếp cạnh tranh với hàng hóa cùng phân khúc của chúng ta. Cũng chính vì thế, những mặt hàng mà EU có thế mạnh khi nhập khẩu vào thị trường Việt Nam như máy móc, thiết bị... sẽ giúp hỗ trợ cho ngành sản xuất trong nước giảm giá thành và nâng cao năng lực sản xuất, từ đó tạo ra những sản phẩm có sức cạnh tranh tốt hơn.

Minh Anh